

ÖMER CİHAD VARDAN

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Başkanı

Türkiye ile Rusya arasındaki ilişkilerin normale dömesinin iş dünyasına büyük cesaret verdiğini söyleyen DEİK Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Cihad Vardan, "İki ülke arasındaki ticaret hacmi hedefi 100 milyar dolar olarak belirlendi. Bu hedefe ulaşmak için çalışacağız. Sayın Cumhurbaşkanımız, "Hedefe ulaşmanın önünde hangi engeller varsa onları kaldırmakta kararlıyız" dedi. Bizler bu inançla, önemimizdeki dönemde ticari ve yatırım projelerimizi devam ettireceğiz" diye konuştu.

Güçlü yılın kasım ayında Rus uçağının düşürülmesiyle bozulan Türkiye-Rusya ilişkileri Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile 9 Ağustos'ta yaptığı tarihi zirve sonrasında yeni bir boyut kazandı. Her iki ülke lideri geçmişteki iyi ilişkilerin devam etmesi yönündeki iradelerini ortaya koydular. Siyasetten ekonomiyeye birçok alanda gerileyen ilişkilerde öncelikli hedef 24 Kasım 2015 öncesine dönme. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Cihad

Vardan bu önemli zirveyi yakından takip eden isimlerden biriydi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'la birlikte Rusya'ya giden ve zirve sonrasında Rusya'daki iş adamlarıyla bir araya gelen Vardan, iki liderin ortaya koyduğu tavırın iş dünyasına cesaretlendirdiğini ve buradan sonraki süreçte yatırımların kaldığı yerden devam edeceğini söyledi. DEİK Başkanı Vardan, Erdoğan-Putin zirvesini ve normalleşen ilişkilerin iş dünyasına etkileri ile Ekovitrin'e önemli açıklamalarda bulundu.

SÖYLEŞİ ÖMER CİHAD VARDAN

ERDOĞAN-PUTİN ZİRVESİ İŞ DÜNYASINA MORAL VERDİ

DEİK olarak cumhurbaşkanımızla birlikte Rusya'ya gittik ve orada iş adamlarıyla önemli temaslarda bulduk. Ben orada şunu gördüm. İki lider de bu buluşmayı arzu etmiş vaziyettedirler. Sonuçta iki lider istemese arabulucular da gelse başkası da gelse bu iş olmazdı. Buluşmalarından memnun bir şekilde ayrıldılar.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'le gerçekleştirdiği zirveyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye-Rusya ilişkilerinde yeni bir sayfanın açıldığını diyebilirim. Bu ziyaret, ülkemize dair hem siyasi hem de ekonomik açıdan önemli bir zaman dilimine rastlıyor. Tarihi olarak nitelenebileceğimiz bu görüşmelerin siyasi, ticari, ekonomik ve ikili ilişkilerin gelişimine önemli katkı sağlayacak. Türkiye Rusya için, Rusya da Türkiye için vazgeçilmez iki önemli ülke. Bu iki önemli ülke aynı zamanda bölgesinde de güçlü ülkeler. Sonuçta iki güçlü ülkenin, hem siyasi hem de ticari açıdan birlikte ortak projeler geliştiriyor olması, bölgede barış ve istikrar için son derece önemli. Sonuç itibarı ile 9 Ağustos tarihinde iki ülke devlet başkanları arasında yapılan görüşmelerde ortaya çıkan net sonuç; ikili ekonomik ilişkilerde 24 Kasım 2015 öncesine dönülmesi kararıydı. Bizlerin de en büyük arzusu, bu normalleşme sürecinin bir an önce tamamlanması.

DEİK olarak biz de cumhurbaşkanı-

mızla birlikte Rusya'ya gittik ve orada iş adamlarıyla önemli temaslarda bulduk. Ben orada şunu gördüm. İki lider de bu buluşmayı arzu etmiş vaziyettedirler. Sonuçta iki lider istemese arabulucular da gelse başkası da gelse bu iş olmazdı. Buluşmalarından memnun bir şekilde ayrıldılar. İki bir soruç çıktı mı? Evet çıktı. Net olarak şunu ifade ettik; Her iki lider de 24 Kasım'dan önceki koşullara dönmek istiyor. İlişkilerin normalleşmeye dönmesiyle siyasi ve ekonomik olarak karşılıklı fayda sağlanacağına inanıyoruz.

"Vizesiz seyahat iş dünyası için çok önemli"

Görüşmelerde hangi konular öne çıktı? Gözlemlerinizi aktarır mısınız?

Görüşmelerde iki ülke arasındaki ticaret hacminin daha önce belirlenmiş olan 100 milyar dolar hedefine ulaştırılması altı yerinden çizildi. Bu bizim

oçumuzdan çok önemli; çünkü netice itibarı ile bu hedefi gerçekleştirecek olan bizleriz, yani iş dünyası temsilcilerimiz... Biz de iş dünyası olarak iki ülke devlet başkanlarının belirlemiş oldukları hedefleri gerçekleştirmek için çalışacağımızı ifade ettik. Bu hedefe ulaşırken de, bürokratik ve hukuki engellerin ortadan kaldırılması temennimizi belirttik.

Sayın Cumhurbaşkanımız, "hedeflere ulaşmanın önünde hangi engeller varsa onları kaldırmakta kararlıyız" dedi. Bizler bu inançla, önümüzdeki dönemde ticari ve yatırım projelerimizi devam ettireceğiz. Bu çerçevede, askıda olan projelerin tekrar ele alınarak devam ettirilmesi, mevcut projelerin ve yeni projelerin hayata geçirilebilmesi için öncelikli iki ülke arasında var olan vize sorununu halledilmesi gerekiyor. İki ülke iş insanları, eğer birbiri ile ticaret yaparak ticaret hacmini geliştirmek için çalışacaksa, iki ülkeye gidis gelişlerde herhangi bir engel bulunmaması gerekir. Bu bakımdan da 24 Kasım 2015 öncesindeki vizesiz seyahat uygulamasına dönülmesi biz iş dünyası için çok önemli.

Yayın Adı	Ekovitrin	Referans No	60166349
Newslihter	http://gold.ajanspress.com.tr/linkpress/k5SiZH8AQfXBz3-XFjXDQ2/?v=2&s=42945&b=944918,944919&iSH=1		
İlk Sayfa Liste			

SÖYLEŞİ ÖMER CİHAD VARDAN

TÜRK-RUS Ortak Yatırım Fonu İKİ ÜLKE YATIRIMLARI AÇISINDAN ÖNEMLİ

Bir başka önemli husus özellikle Türk yöneticilerin, işçilerinin Rusya'daki projelerde çalışmak üzere alması gereken çalışma iznleri. Bu konuda da mutlaka eski uygulamaya geri dönülmesi ihtiyacını duyuyoruz. Mal ticaretinde gümrük uygulamaları ve malların tasarruflarını da gerekli kolaylıkların sağlanacağını umuyoruz. Ayrıca iki ülke arasında bir Türk-Rus ortak yatırım fonunun kuruluyor olması da, iki ülkenin karşılıklı yatırımları açısından büyük önem arz ediyor. Her koşulda bu tarihi zirve, Türk iş dünyasına adna bundan sonrası için büyük moral oldu.

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan, Türkiye-Rusya ilişkilerinde gelişen son noktayı Ekovitrin Genel Yayın Yönetmeni Bilal Koçak'a değerlendirdi.

‘İki liderin iradesi iş dünyasını cesaretlendirdi.’
ÖMER CİHAD VARDAN “Rusya görüşmesinin gerçekleştirilmesi iş dünyasının bölgedeki yatırımlarının hızlanmasını sağlayacaktır.”

■ **Rusya'nın Türkiye'de önemli enerji yatırımları bulunuyor. Bu konuya bakışınızı öğrenebilir miyiz?**
Ülkemizdeki en büyük Rus yatırımı olan Akkuyu Nükleer Santrali projesinin kalktığı yerden devam edecek olması ve aynı zamanda Türk Akımı Doğalgaz projesinin inşasının da yeniden gündeme gelmesi, enerji alanındaki işbirliğimizin, hız kesmeden devam edeceğini bize gösteriyor. Sonuç itibari ile iş dünyası

olarak, her iki liderin güçlü iradelerini orada net olarak gördüğümüzle, bizlerin ileriye dönük olarak yapabileceklerimizden ümitlendik ve cesaret kazandık.

■ **Bu yeni dönemde karşılıklı iş birliği kaldığı yerden devam edeceği benziyor...**
Zirve ile birlikte enerji, gıda, inşaat ve daha pek çok alanda Rusya ile yeniden birlikte çalışabileceğimiz bir ortam oluştu. Tabii bu hemen bu-

günden yanna olacak şeyler değil. Bozulan ilişkilerin düzelmesi belli bir süreyle gerektirecek. Örneğin turizm. Bu yıl Rus turistlerin ülkemizi tercih etmediği görülüyor. Tatil programlarını farklı ülkelere yana kullandılar. Ama 2017 için yeni bir fırsat bulunuyor. Türkiye, Rusya için çok önemli bir destinasyon. Ulaşım kolaylığı, turizm sektöründeki hizmet kalitesi vs. En hızlı toparlanmanın öngörümüzdeki yıl turtzümde olacağını düşünüyorum.

■ **Bozulan ilişkiler sonrasında iki ülke nasıl bir ders çıkarıyor?**
Sonuçta küs olmak bir kimseye yararlı değil. Tarihîsel bir birlikteliğe sahip olan iki ülkenin birlikteliğe yakın çalışması kadar normal bir şey olmaz. Anormal olan hiç çalışmamasıdır. Biz anormal bir durum yaşıyoruz. Ama geride kaldı diyebiliriz. Sonuç itibari ile bizim de onların da kayıplar oldu. Ben bu açıdan bakıyorum.

“Türkiye, 2023 ve ileri hedefleri için çok taraflı politika izlemek zorunda”

■ **Yurt dışındaki bazı çevreler Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Putin'le yaptığı görüşmeyi, “Türkiye, AB ve ABD’den uzaklaşır” olarak yorumladı. Bu görüşe katılıyor musunuz?**

Bazı ülkeler bu seyahatten değişik anlamlar ve çıkarımlarda bulundular. Fakat bunu böyle yorumlamak gerekir. Zira Türkiye, bulunduğu bölgede etkin bir ülke olmak istiyorsa, 2023 ve ileri hedefleri varsa, bu hedeflere ulaşmak için çok taraflı politika izlemek zorundadır. Tüm ülkeler ile minimuma bir seviyede hem siyasi hem de ticari ilişkileri sürdürmek ve yatırım ilişkilerini geliştirmek durumundayız. Biz hiçbir ülkeden vazgeçebilecek durumda değiliz, böyle bir lüksümüz yok. AB ülkeleri ile çalışmaya devam edeceğiz. Su an için ihracatımızın yavaşladığını, yarılarına yakın AB ülkelerine yaptığımız dış ticaretimizde, bizim zaten farklı bir bakış açısı içinde olmamız düşündürmüştür. Türkiye'deki yabancı yatırımların yüzde 64'ü AB ülkelerinden geliyorsa, bunu göz ardı etmemiz mümkün olmaz. Anormal bir durum yaşıyoruz. Ama geride kaldı diyebiliriz. Sonuç itibari ile bizim de onların da kayıplar oldu. Ben bu açıdan bakıyorum.

Öte yandan ABD ile ilişkilerimiz zaten çok uzun bir geçmişe dayanıyor ve bu ilişkilerin de artarak devam etmesi en büyük arzumuz. Herhangi bir siyasi gerginliğe sebebiyet veremeyecek şekilde, siyasi ve ekonomik ilişkilerin çok yönlü olarak öngörümüzdeki günlerde devam edeceğini ümit ediyoruz. Ancak bizim arzumuz, mübahatlarımızın Türk halkının 15 Temmuz'da oluşan darbe girişiminde Türk demokrasisini savunma ve güçlendirme kapsamında olarak bu tarihi gezinin başarılı olarak neticelendiğini ve bundan sonra da yapılması gerekenleri yaparak, bizlerin de sorumluluklarına dâhil görevleri yapmaya hazırız. □